

HARPIKS

Revisjonsdato: 20/4/2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	HARPIKS
Kjemisk navn	Kolofonium
EC-nr	232-475-7
CAS-nr	8050-09-7
Indeks-nr	650-015-00-7
Deklarasjons-nr	041536
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	29.1.2006

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Maling og Lakk/Kjem.tekn.bruk
Anvendelser som frarådes	Ingen spesifikke. Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601

1.4 Nødtelefon

Ambulansenummer: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC	Helseskadelig
---	---------------

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger	R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
S-setninger	S-22 Unngå innånding av støv. S-36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.

2.3 Andre farer

SIKKERHETSDATABLAD

HARPIKS

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20/4/2011

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
kolofonium	EC NR: 232-475-7 CAS NR: 8050-09-7 INDEX NR: 650-015-00-7	Xi R43	Skin Sens. 1 H317	90-100
terpentin, vegetabilsk	EC NR: 232-350-7 CAS NR: 8006-64-2 INDEX NR: 650-002-00-6	Xn,N R10-20/21/22-36/38-43-51 /53-65	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 * Asp. Tox. 1 Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Chronic 2 H226 H332 H312 H302 H304 H319 H315 H317 H411	1-5

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosekvenser finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer R og H-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft. Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann. Fjern tilsølte klær og fortsett vaskingen. Ved kontakt med smeltet produkt: Dra ikke bort harpiksen. Behandles som brannskade.
Øyekontakt	Skyll øynene med vann. Oppsøk lege ved skadesymptomer.
Svelging	Skyll med vann. Oppsøk lege ved skadesymptomer.
Medisinsk informasjon	Ingen spesielle opplysninger. Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.
Helsekontroll	Symptomatisk behandling.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Kan gi allergi ved hudkontakt.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Under normale omstendigheter oppstår det ikke risiko eller helseproblemer med bruk av produktet. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.
Annen informasjon	Vask og skyll med vann.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og Pulver.
Uegnete slukningsmidler	Ingen spesielle advarsler.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brannfarlig, men brennbar. Ved sterk støvende håndtering evt. risiko for støveksplasjon.
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Bruk åndedrettsbeskyttelse ved slukking av brann.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer	Bruk det anbefalte beskyttelsesutstyret. Unngå kontakt med hud og øyne samt innånding av støv.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Forhindre utslipp til avløp, vassdrag o.l.
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Feies opp. Spyl etter med vann.
6.4 Henvvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20/4/2011

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med huden og øynene. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves. Mulighet for øyeskylling skal finnes.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Lagres tørt, kjølig og i godt lukket emballasje. Lagres adskilt fra antenneskilder - røyking forbudt.
Spesielle egenskaper og farer	Kan gi allergi ved hudkontakt.
7.3 Særlige anvendelser	Maling og lakk.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
terpentin, vegetabilsk	232-350-7	8006-64-2	140	25				AH	2008

Administrativ norm anmerkning	Ikke fastsatt for produktet i seg selv.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Unngå støvutvikling ved håndtering.
Åndedrettsvern	Bruk åndedrettsvern ved støvutvikling.
Øyevern	Beskytt øynene ved sprut/støvføre.
Håndvern	Bruk arbeidshansker av passende materiale ved arbeid med stoffet. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær etter behov.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Fast i klumper
Farge	Gyllen gul/brun
Lukt	lukter kvæ
Smeltepunkt	75-85 °C
Kokepunkt	150 °C
Flammepunkt	225 °C
Tetthet	1,07 g/cm ³
Løslighet	f.eks. aromatiske og klorerte hydrokarboner
Løselighet i vann	Ikke løselig
9.2 Andre opplysninger	Ingen ytterligere opplysninger.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ingen spesielle opplysninger.
10.2 Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under normale forhold. Varen mykner ved ca. 75 °C, men kan omkrystalliseres.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå direkte sollys over lengre tid.
10.5 Materialer som skal unngås	Ingen spesielle reaksjoner påvist.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved oppvarming over 280 °C skjer spaltning under dannelse av stikkende røk som består av dekarboksylerte og oksiderende fettsyrer.
Annen informasjon	Ingen spesielle opplysninger.

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20/4/2011

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding	Kan gi irritasjon og hoste i luftveiene. Ved oppvarming avgis sterk røyk som virker irriterende på luftveiene og lungene.
Hudkontakt	Langvarig og gjentatt kontakt kan forårsake allergisk eksem. Harpiksen inneholder også mindre mengder terpentin som kan tas opp gjennom huden og som også er allergifremkallende.
Øyekontakt	Støv i øynene kan forårsake irritasjon.
Svelging	Lite sannsynlig. Som ved innånding.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Unngå gjentatt eksponering.
Allergi	Kan forårsake allergi ved hudkontakt.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Inhalasjonstest rotte, 6 timer på spaltingsprodukt gav ingen døde. Kontakt med luft og lys øker sensibiliseringspotensiale hos harpiksen.
LD50 Oral (Rotte)	ca. 7600 mg/kg
LD50 Dermal (Rotte)	ca. 2500 mg/kg
Annen informasjon	Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	Abetiensyre: LC50 Søvlaks, 96h : 0,4 mg/l LC50 Hoppekreps, 96 timer : 6,2 g/l Palastric Acid.: LC50 Regnbueørret juvenil resp. adult, 96 timer : 0,32 mg/l resp. 0,55 mg
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Brytes ned langsomt i mark og vannmiljø. Harpiks er ikke biologisk nedbrytbar.
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Bioakkumulerbar i vannmiljø log Pow > 3. (log Pow for Abietinsyre og Palustricsyre 5,7-7,4).
12.4 Mobilitet i jord	Ikke vannløselig.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelige data.
12.6 Andre skadevirkninger	Giftig for vannorganismer. Kan allerede ved lave konsentrasjoner føre til dødelighet eller frogiftning av fisk og vannorganismer.
Annen informasjon	Harpiks er ikke merkepliktig som miljøfarlig.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjef/KLIF. Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Emnet omfattes av bestemmelsene om farlig avfall. Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Fei opp og lever godkjent mottaksted.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

14.3 Transportfareklasse(r)

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

14.6 Særskilte forsiktighetsregler

Annen informasjon	Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2011.
-------------------	--

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1c lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20/4/2011

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).

15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering

Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.

Annen informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosekninger angitt i seksjon 3

H226 Brannfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved svelging.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332 Farlig ved innånding.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
R-10 Brannfarlig.
R-20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelgning.
R-36/38 Irriterer øynene og huden.
R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelgning.

Henvisninger til viktig litteratur og datakilder

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).

Første gang utgitt

26.2.1998

Utskriftsdato

26.4.2011

Annen informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---